

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.VIII.20.060/2019/6. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

. Gyarmathy Judit előadó bíró

. Csesznok Judit Anna bíró

A felperes: felperes

A felperes képviselője:

. Szász Anita Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Szász Anita Krisztina ügyvéd)

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

. Németh Ferenc István Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Németh Ferenc István ügyvéd)

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

ővárosi Törvényszék 56.Pf.632.700/2018/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

II. és III. Kerületi Bíróság 4.P.24.780/2015/40.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 44.900 (negyvennégyezer-kilencszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak külön felhívásra 179.700 (százhetvenkilencezer-hétszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes biztosítottja 2011. január 26-án az általa vezetett gépkocsival közlekedett, utasként a jobb első ülésen foglalt helyet a felperes. Az útviszonyoknak nem megfelelően megválasztott haladási sebesség miatt a jármű a jeges úton megcsúszott, és az út menti árokba borult. A baleset során a felperes sérüléseket szenvedett, őt a mentők a Kórházba szállították.

- [2] A felperes a jobb kezével a felső kapaszkodót fogta, a jármű sodródása közben az autó jobb oldalához feszült, és amikor a hátsó kerék megakadt, az egész testsúlyával ráterhelt a gépkocsi jobb oldalához nyomódó felkarjára.
- [3] A felperes a baleset során a jobb felkarcsont távoli vég elmozdulással, összeecsúszással járó többszörös ferde törését, az orsócsonti ideg sérülését és a fej zúzódását szenvedte el. A kórházi felvételét követően megoperálták, a törést feltárták, helyretették, fémlemezzel és csavarokkal rögzítették.
- [4] A felperesnél a jobb vállízületi mozgások beszűkülése, továbbá hegedés mint esztétikai károsodás maradt vissza, állapotában romlás vagy javulás nem várható, az össz-szerkezeti egészségkárosodás mértéke 8%.
- [5] A felelősségbiztosító alperes a felperes kárigényét azzal utasította el, hogy az általa előadott módon a baleset nem következhetett be.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [6] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezte az alperest 596.300 forint vagyoni kár, további 28.000 forint/hó járadék és 3.000.000 forint nem vagyoni kár megfizetésére.
- [7] Keresete jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 345. § (1) bekezdését, 355. § (1), (3) és (4) bekezdését, továbbá a 2019. évi LXII. törvényt (a továbbiakban: Kgyb. tv.) jelölte meg. Állította, hogy sérülései a perbeli balesettel okozati összefüggésben következtek be.
- [8] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.
- [9] Vitatta, hogy a felperes sérülései a perbeli balesettel okozati összefüggésben keletkeztek. Álláspontja szerint nem bizonyított az sem, hogy a felperes az általa állított módon és a szakértő által modellezett közlekedési balesetben sérült volna meg. Utalt arra, hogy a felperes a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 58. § (2) bekezdése szerinti kötelezettségét - a rendőrhatalóság értesítését - elmulasztotta, ezért a baleset körülményei nem voltak felderíthetők, a közvetítői eljárásban született biztosítotti elismerői nyilatkozat pedig a bíróságot nem köti. Hivatkozott arra is, hogy a felperes a baleset bekövetkeztekor nem használta a biztonsági övet.

Az első- és másodfokú ítélet

- [10] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.796.900 forint tőkét és annak késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [11] A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapította, hogy a

perbeli baleset a biztosított szabályszegésére vezethető vissza, a felperes pedig a perbeli balesetben szenvedte el a jobb felkarjának maradandó fogyatékoságát eredményező sérülését, így az alperes köteles megtéríteni a felperest a balesettel összefüggésben ért károkat. Kifejtette, hogy a KRESZ 58. § (1) és (2) bekezdése értelmében személyi sérüléssel járó baleset esetén a járművezető kötelezettsége a rendőrhatalóság értesítése, az ezzel kapcsolatos mulasztás a felperesnek nem róható fel.

- [12] A biztonsági öv használatával kapcsolatban elfogadta a perben beszerzett szakvéleményt, amely szerint - a kialakult sérülés szempontjából - nem volt jelentősége annak, hogy a felperes a KRESZ 48. § (4) bekezdését betartva használta-e azt, vagy sem.
- [13] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését helybenhagyta.
- [14] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és az abból levont jogi következtetést is helyesnek minősítette, döntése indokaival is egyetértett. Mivel a fellebbezés lényegében az elsőfokú bíróságnak a bizonyítékokat értékelő tevékenységét támadta, kiemelte, hogy a kórházi zárójelentés epikrízise rögzíti az utaskénti sérülés tényét, a mentőszolgálat adatkérésre adott válasza pedig egyértelműen tartalmazza, hogy a sérült felperest az általa megjelölt helyen és időben bekövetkezett baleset helyszínéről szállította a mentőszolgálat a kórházba. Mindezek alapján bizonyítottanak látták a baleset megtörténtének, bekövetkezésének tényét, annak idejét és helyszínét.
- [15] Rámutatott, hogy a perbeli gépkocsiban tartózkodók írásbeli nyilatkozatai és az alperes megbízottja általi meghallgatásuk dokumentumai az előbbi okiratokkal együtt, azokkal összhangban azt is bizonyítják, hogy a felperes a perbeli balesetben, a perbeli gépkocsiban sérült meg. Mindemellett a fellebbezés hivatkozására figyelemmel azt is hangsúlyozta, hogy nem állt rendelkezésre olyan peradat sem, amely a felperes balesetet megelőző sérült állapotára utalt volna.
- [16] Kiemelte, hogy a jogalap körében már nem volt ügydöntő jelentősége annak, hogy a felperes a balesetkor a gépkocsi utasterében egyébként milyen módon sérült, mivel a szakértői bizonyítás eredménye szerint a biztonsági öv használatának elmulasztása nem hatott közre sem a felperes sérülésének bekövetkeztében, sem annak mértékében. Az alperes fellebbezési érvelésével ellentétben utalt arra, hogy magának a baleseti mechanizmusnak ugyancsak nem volt semmilyen jelentősége a jogvita mikénti eldöntése szempontjából, mivel a felperes nem gépjárműkárt érvényesített, hanem más egyéb vagyoni kárai és a nem vagyoni kára megtérítését kérte.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [17] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati

kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalával a felperes keresetének elutasítását kérte.

- [18] Megsértett jogszabályhelyként a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 146. § - helyesen 164. § - (1) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, a Ptk. 345. § (1) bekezdését, 559. § (1) bekezdését, a Kgfb. tv. 12. §-át és 27. §-át, valamint a KRESZ 58. § (2) bekezdését jelölte meg.
- [19] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás során beszerzett bizonyítékokból tévesen következtetett arra, hogy helytállási kötelezettség terheli a felperes által bejelentett káresemény tekintetében. Kifejtette, hogy a baleset jogalapjának vonatkozásában rendelkezésre álló adatok, iratok, de a szakvélemény sem támasztják alá azt, hogy a perbeli baleset a felperes elmondása szerint történt, és az ezáltal nem tett eleget a Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási kötelezettségének.
- [20] Kiemelte, hogy a rendelkezésre álló nyilatkozatok és bizonyítékok ellentmondásosak: a felperes állítása és N.I. nyilatkozata szerint a felperes a műszerfalra esett, míg T.J. nyilatkozata és a szakértői vélemény szerint hátracsúszott a két első ülés közé, valamint a szakértő tárgyaláson tett nyilatkozata szerint a felperes felkarsérülése nem a műszerfallal érintkezéstől alakult ki. Utalt arra továbbá, hogy a szakértői vélemény szerint hosszirányú lassulást a gépkocsi sérülései nem igazolnak, és mindebből azt a következtetést kell levonni, hogy a perbeli baleset nem következhetett be a felperes elmondása szerint; ennél fogva nem kizárható, hogy a baleset más körülmények között, akár a gépkocsitól függetlenül máskor, például munkavégzéskor történt. Hangsúlyozta, hogy a szakértő következtetésétől eltérően sem a felperes, sem a balesetben részes többi személy nem említette azt, hogy jelzőtáblával történt ütközésre került volna sor, és a forgásirány megváltozására sem utaltak, így a szakvélemény balesettel kapcsolatos megállapításai nem egyeznek meg a felperes előadásával. Megjegyezte, hogy a bíróságok nem értékelték azon tényeket sem, hogy az utólagos rendőrségi helyszínelésre a baleset után több mint egy évvel került sor, és a Google Earth rendelkezésre álló utcakép modulja is 2014-es, a balesetet több évvel követő állapotot rögzít.
- [21] Álláspontja szerint ebben a perben a rendelkezésre álló kevés bizonyíték miatt kiemelt jelentősége van a felperes elmondásának és szavahihetőségének, így pusztán az a tény, hogy a szakértő le tudott modellezni egy baleseti mechanizmust, nem jelenti azt, hogy a baleset így is történt, hiszen a felperes nem erről számolt be. Ez szerinte arra utal, hogy a felperes nem az ütközés nélkül forgó gépkocsiban, hanem máshol, más körülmények között sérült. Kiemelte, hogy a szakértő a sérülés legvalószínűbb keletkezési lehetőségét rögzítette a szakvéleményben, ami azonban nem egyezik a felperes állításával, amely szerint a műszerfalra esett, így ebből arra kell következtetni, hogy elképzelhető, hogy nem is a gépkocsiban történt

a sérülés.

- [22] Rámutatott, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelő annak bizonyítása, hogy a baleset az általa elmondottak szerint történt. Okfejtése szerint sem a szakvélemény, sem pedig a mentők helyszínre hívásának ténye nem bizonyítja azt, hogy a perbeli baleset a felperes elmondása szerint történt volna. Álláspontja szerint keresetet el kellett volna utasítani, különösen arra tekintettel, hogy a perben a baleset körülményeivel kapcsolatosan tanúvallomás nem került beszerzésre, és a balesetet követően készült rendőrségi irat sem állt rendelkezésre.
- [23] Hivatkozása szerint a másodfokú bíróság bizonyíték-értékelő tevékenysége jogszabálysértő volt, mert a felperes elmondása alapján a zárójelentésben rögzített epikrízis és a mentők helyszínre hívása nem bizonyítja a baleset bekövetkezésének tényét, idejét, helyszínét. Ezzel szemben pedig az alperes sikerrel bizonyította, hogy még ha meg is történt volna a baleset, a felperes - állításával ellentétben - nem használt biztonsági övet, és nem eshetett a szélvédőre, tehát nem történhetett úgy a baleset, ahogy elmondta, amely körülmények pedig azt valószínűsítik, hogy a felperes karja már az árokba csúszást megelőzően megsérült, ismeretlen körülmények között, a gépkocsitól függetlenül. Érvelése szerint azt a tényt is értékelnie is kellett volna a másodfokú bíróságnak, hogy a felperes biztonsági öv használatára vonatkozó állítását is megcáfolta a szakértő.
- [24] Sérelmezte a jogerős ítélet indokolásának azon részét, amely szerint a baleseti mechanizmusnak nem volt jelentősége a jogvita mikénti eldöntése szempontjából, mivel a felperes nem gépjárműkárt érvényesít. Kifejtette, hogy ez az érvelés ellentétes a bírói gyakorlattal és a logika szabályaival, mivel a kártérítés négy alapvető feltételének egyike az okozati összefüggés bizonyítása, amely a károsult feladata, abban az esetben is, ha nem gépjárműkár, hanem más egyéb kára megtérítését kéri.
- [25] Kifogásolta továbbá, hogy a bíróságok nem tértek ki arra a hivatkozására, amely szerint a felperest terhelte a követelés jogalapjának bizonyítása, ehhez képest műszaki szakértő kirendelésére csupán a kizárólag a biztonsági övvel kapcsolatos állítása bizonyítására köteles alperes indítványára került sor.
- [26] Kiemelte, hogy mindezekre tekintettel a káresemény bekövetkeztének, a kereset jogalapjának az eljáró bíróságok részéről történt megállapítása kirívóan okszerűtlen mérlegelésnek minősül, és megjegyezte, hogy a bizonyítási terheket is megfordították a bíróságok, ami sérti a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglalt szabályt.
- [27] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.
- [28] Kifejtette, hogy a jogerős ítélet helyes jogi és ténybeli következtetéseken alapul, az alperes hivatkozásával ellentétben az aggálytalan szakvélemény a többi bizonyítékkal egybevetve

alátámasztja követelése jogalapját.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [29] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [30] A Pp. 270. § (2) bekezdésének és a Pp. 275. § (3)-(4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja lehet valamely anyagi jogi vagy eljárási jogszabálysértés, utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására is lényeges kihatása van.
- [31] A Kúria mindenekelőtt utal arra, hogy a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [Pp. 272. § (2) bekezdés]. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti [1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontja].
- [32] Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet többféle okból is támadja, vagyis több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a Pp. 272. § (2) bekezdésében meghatározott tartalmi követelményekkel [1/2016. (II. 15.) PK vélemény 6. pont]. Érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a Pp. 272. § (2) bekezdésében meghatározott tartalmi követelmények maradéktalanul teljesülnek (BH2015.307.). Mindezek alapján a Kúria érdemben nem vizsgálta az alperes felülvizsgálati kérelmének a kizárólag jogszabályhelyeket megjelölő, de a jogszabálysértést és a határozat kívánt megváltoztatása okának kifejtését nélkülöző hivatkozásait [Ptk. 345. § (1) bekezdés, 559. § (1) bekezdés, Kgyf. tv. 12. § és 27. §, KRESZ 58. § (2) bekezdése megsértésére hivatkozás].
- [33] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó indokolásának hiányosságaira anélkül hivatkozott, hogy e körben adekvát eljárásjogi jogszabályhely, a Pp. 221. § (1) bekezdésének megsértését állította volna, így a Kúria ezen hivatkozást sem vizsgálhatta érdemben.
- [34] Mindezekből következően a felülvizsgálati eljárásban kizárólag a felülvizsgálati kérelemnek a Pp. 164. § (1) bekezdésének a bizonyítási kötelezettségre, valamint a Pp. 206. § (1) bekezdésének a bizonyítékok mérlegelésére való hivatkozásai voltak érdemben vizsgálhatóak. Megjegyzi a Kúria, hogy a felülvizsgálati kérelem tartalma alapján nem az alperes által - elírás miatt - megjelölt

Pp. 146. § (1) bekezdésének a keresetváltoztatás, hanem a Pp. 164. § (1) bekezdésének a bizonyítási kötelezettség szabályának megsértésére vonatkozó hivatkozását vizsgálta.

- [35] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a bíróságok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti bizonyítékértékelési tevékenységét támadta. A felülvizsgálati eljárásban felülmérlegelésre, a bizonyítékok újabb egybevetésére jogi lehetőség nincsen (BH2012.179., BH2013.119.II.). A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el. A bizonyítékok értékelésénél csak abban az esetben valósul meg jogszabálysértés, ha a jogerős ítélet alapjául megállapított tényállás ellentmondásban áll a szolgáltatott bizonyítékokkal, illetőleg a bíróság a bizonyítékok egybevetésénél és értékelésénél okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó következtetésre jutott. A Kúria csak azt vizsgálhatja, hogy a mérlegelés körébe vont adatok értékelése során a bíróság nyilvánvalóan téves vagy okszerűtlen következtetésre jutott-e. Csak az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (BH2013.119.II.). Adott esetben az ügyben eljáró bíróságok részéről ilyen nem volt megállapítható.
- [36] Mivel a felperes állítása szerint gépkocsi utasaként szenvedett sérüléseket, az alperes hivatkozásától eltérően helyesen mutatott rá a másodfokú bíróság, hogy ebben a perben annak van jelentősége, hogy e sérülések a biztosított által okozott balesettel okozati összefüggésben következtek-e be, nem pedig annak, hogy a baleset pontosan a felperes által előadott módon következett-e be. Ez utóbbi okból a másodfokú bíróság helyesen nem tulajdonított jelentőséget a baleset pontos, részletes körülményeinek (jelzőtáblával ütközés, forgásirány megváltozása, utcakép). A bíróságok okszerű mérlegeléssel, helyesen állapították meg a kirendelt igazságügyi gépjármű műszaki- és orvosszakértői vélemény megállapításai, valamint a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok (epikrízis, mentőszolgálat válasza, alperes megbízottja által meghallgatott, balesetben részes személyek nyilatkozata) alapján, hogy a felperes sérülései a perbeli baleset során keletkeztek, a sérülések esetleges korábbi keletkezésére vonatkozóan peradat pedig – az alperes feltételezésén túl – nem merült fel.
- [37] A Kúria úgy ítélte meg, hogy a kirendelt szakértők egyértelmű, kategorikus megállapításokat tettek, ezért az ügyben eljáró bíróságok a szakvéleményeket indokoltan tekintették megalapozottnak. A sérülések keletkezésével kapcsolatban az elsőfokú bíróság által meghallgatott szakértő kiemelte, hogy a felperes érintkezhetett a műszerfallal a baleset során (29. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv), így az ezzel kapcsolatos előadása

sem állt ellentmondásban a peradatokkal. Ezért nem tekinthető okszerűtlennek az a következtetés, hogy a felperes sérülései a perbeli baleset során keletkeztek.

- [38] Megfelelően értékelték a bíróságok azt is, hogy a szakértői vélemény alapján a kialakult sérülés szempontjából annak nem volt jelentősége, hogy a felperes használta-e a biztonsági övet vagy sem, mivel az oldalirányú elmozdulást a biztonsági öv nem akadályozza meg.
- [39] A Kúria úgy ítélte meg, hogy az ügyben eljáró bíróságok a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti együttes mérlegelésének eredményeként, okszerűen jutottak arra a következtetésre, hogy a felperes sérülései a perbeli balesettel okozati összefüggésben keletkeztek.
- [40] A Kúria megítélése szerint a Pp. 164. § (1) bekezdését sem sértették meg a bíróságok.
- [41] Jelen esetben a felperesnek kellett bizonyítania azt, hogy a sérülései a perbeli balesettel okozati összefüggésben keletkeztek (, amely bizonyítási kötelezettségnek a fent kifejtettek szerint eleget is tett). E körben nincs jelentősége, hogy a gépjármű műszaki szakértő kirendelését az alperes indítványozta, ehhez képest téves a bizonyítási teher átfordításával kapcsolatos felülvizsgálati hivatkozása.
- [42] Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, mert az megfelelt a felülvizsgálat tárgyává tett jogszabályoknak.

Záró rész

- [43] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján meghatározott mértékű ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költségét.
- [44] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján számított felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az alperes köteles megfizetni az állam részére.
- [45] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2020. február 4.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyarmathy Judit s.k. előadó bíró, Dr. Csesznok Judit Anna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző
HM